

JYRKI
LEHTOLA

TUIJA
SILTAMÄKI

SINÄ RIITÄT

SILTALA

SINÄ
RIITÄT

SINÄ
RIITÄT

LOPUNAIKOJEN OPAS

JYRKI LEHTOLA

&

TUIJA SILTAMÄKI

Kustannusosakeyhtiö Siltala – Helsinki

LAINAUKSET:

Loiri.

Jari Tervo, Otava, 2019.

Vänä elävänä.

Kari Väänänen & Tuomas Marjamäki, Docendo, 2022.

Harva meistä on Frederik.

Ilkka Sysimetsä & Tommi Pietarinen, Otava, 2020.

She Needs Bigger Boots.

Natalia Kallio, Kosmos, 2019.

Sinut on nähty.

Anu Silfverberg, Teos, 2020.

Kalasatama.

Tuuve Aro, WSOY, 2020.

© Jyrki Lehtola & Tuija Siltamäki 2023

ISBN 978-952-388-191-4

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

Koettelee vaan ei hylkää	7
10 kysymystä kehopositiivisuudesta (ja polyamoriasta)	41
Rescuekoirat välirisotolla	44
10 kysymystä demokratiasta (ja polyamoriasta)	72
Sairasta miesvihaa! Järkyttävää naisvihaa!	75
10 kysymystä taiteesta (ja polyamoriasta)	111
So crazy right now	115
10 kysymystä Mika Aaltolasta (ja polyamoriasta)	141
Kudos!!!	145
10 kysymystä asumisesta (ja polyamoriasta)	174
Media muistoissamme:	
Mr President, welcome to the land of free press!	178
10 kysymystä ulkonäöstä (ja polyamoriasta)	208
Jälkisanat 2: Itsehoito-opas	211
10 kysymystä seksistä (ja polyamoriasta)	247
Isolla kirkolla sattuu ja tapahtuu	251

KOETTELEE VAAN EI HYLKÄÄ

Eeli, Eeli, lama sabaktani?

Miten tässä näin kävi?

Missä vitussa Jumala luuraa?

Eeli, Eeli, lama sabaktani?

Mitä Buddha tekee täällä, miksi sambaajalla on hullun kiilto silmissään, miksi Jeesus pelaa jalkapalloa homojoukkueessa?

Kun ihmiskunta viuhtoi nykyaikaan ja löysi uudet jumalansa talouskasvusta, elintasosta, vapaudesta ja tasa-arvosta, jäi kirkko seuraamaan hölmistyneenä sivusta, *väärä suunta*.

Ensin kirkko yritti taistella aikaa vastaan sillä itsevarmuudella, jonka Jumalan olemassaolo uskovalle antaa. Muun maailman syleillessä keveyttään kirkko pysyi raskauden tyyssijana.

Uudessa Testamentissa mainitaan onni kahdeksan kertaa ja aina ikävässä kontekstissa. Uuden ajan vaatimasta keveydestä Raamatussa ei paljoa höpisty eikä Succession-sarjaan tai mikroaggressioihin viitattu edes rivien välissä.

Ei auttanut raskaus eikä synkkyys, kirkosta eroaminen vain kiihtyi, sieluja katosi keskimäärin 50 000 vuodessa. Eroaminen oli tehty kaupunkilaislaiskureille niin vaivattomaksi, että Jumalalle pystyi kääntämään selkensä eroakirkosta.fi -sivustolla hampaita pestessään. Kirkon tulovirrat alkoivat ehtyä, ja Jumalaa uhkasi lankapuhelimen kohtalo, katoaminen vanhoihin, vapi-seviin maalaiskäsiin.

Miten saada vapaamielisyydestään ja itseriittoisuudesta ylpeät kaupunkilaiset takaisin kirkkoon tai edes eroamaan hitaammassa tahdissa? Miten säilyttää usko, Jumalan sana, Jeesuksen opetukset ja pysyä silti houkuttelevana?

Kirkko ratkaisi ongelman sysäämällä uskon yhä voimakkaammin taka-alalle. Kirkko ja Kaupunkilehden päätoimittaja Pauli Juusela tiivistä ratkaisun

näin: ”Kaikkina aikoina ihminen etsii jotakin, mikä tyydyttää sielua. Kristinuskossa uskotaan, että ainoa, joka tuohon kaipuuseen voi vastata, on Jumala. Mutta jos ihmiset eivät enää usko Jumalaan, kirkon on etsittävä uusia tapoja asettua kuulolle ja keskustelemaan.”

Hätäntyneessä kirkossa ymmärrettiin, että kirkon koko olemassaolon perusta on samalla kirkon suurin ongelma: usko.

Jumala ei brändinä ja arvolupauksena enää 2000-luvulla toiminut. Kirkko alkoi määrätietoisesti muuttaa imagoaan ajan hengen mukaisesti enemmän henkiseksi kuin hengelliseksi, enemmän juttelevaksi kuin saarnaavaksi; sillä lailla keveäksi, että joku voisi erehtyä pitämään sitä sekä syvällisyytenä että *vastauksena ajan haasteisiin*.

Siitä seurasi monenlaista rimpuilua, *musta aurinko nousee*.

Eräs uuden kirkon äänekkäistä alkutöryyksistä kuului Tampereen Tuomiokirkosta 2010-luvun alkupuoliskolla. Pitkän kädenväntämisen jälkeen kirkkoon oli saatu järjestettyä Juice-ilta, jossa vastattiin ajan haasteisiin lauleskelemalla kymmenisen vuotta sitten kuolleen alkoholistin itsesäällisiä ralleja. Sittemmin Juice-iltoja järjestettiin enemmänkin ja ne saivat nimen ”Juice-kirkko”, koska opetuslapsi Mikko Alatalonkin

mukaan Jeesus oli Juice Leskiselä ”maailman ensimmäinen rock and roll -mies”, uskosta varmaan lauloi Pete Malmikin kappaleessa ”Rock and Roll”: ”There was a promise / But that’s all gone”.

Myös Helsingin LähetySkirkko avasi ovensa paholaiselle ja järjesti heviversioita *rakastetuista joululauluista* esittävän Raskasta joulua -kokoonpanon levynjulkistamistilaisuuden. Raskaan joulumielen lähettiläs Marco Hietala todisti Kirkko ja kaupunki -lehdessä suhteestaan jouluun (”Joulu väräyttää ihmisen sisällä jotakin!”) ja naiseen (”Kyllä minä täysin suon naisille sen paikan, jonka he ovat musiikissa ottaneet”). Vaikka jopa kirkko joutuu muuttumaan, miehen paikka on aina ja iankaikkisesti *suoda* naisille mahdollisuus käväistä välillä katsomassa, millaista on siellä, missä miehen kuuluu olla, aamen.

Kirkko alkoi innostua uudesta, modernista itsestään. Kirkko, ihan *decent* keikkapaikka! Pitkän tauon jälkeen kirkosta välitettiin, tosin ei-uskonnollisista syistä, mutta kaikki käy epätoivoiselle. Jumalan nimen muuttuminen Juiceksi sai kanttorin irtisanoutumaan Tampereen tuomiokirkosta, mutta kanttoreita saa uusia, Jumalia on vain yksi.

Yksi tamperelaisurkuttelija ei riitä Jumalan syrjäyttämiseen, joten kirkon oli keksittävä lisää ajanvietettä uskottomille.

Köyhiä ja kurjia oli säälitetty satoja vuosia, niistä ei saanut enää paskaakaan irti, eivätkä ne näyttäneet ketään kiinnostavankaan, lähinnä häiritsevän. Diakoniatyön asiakkaat olivat lannistettuja, epäsiistejä ja pahanhajuisia, ei niitä ja niiden asumuksia haluttu naapurustoon, jossa Jumalan armo voisi häiritä ihmisen vapaa-aikaa. Sama kaiken yleishumaanin välittämisen ja poskien kääntelyn kanssa: Jumala muistutti liikaa Jumalan armosta, ei ihmisen armollisuudesta itseään kohtaan.

Kun kirkko oli tappanut Jumalan, se teki vapaa-mielisyyspäissään, mitä vapaamieliset aina tekevät: ylensi itsensä – tai pikemminkin uusi, suvaitseva kirkkoeliitti, papit, piispat, kirkkoherrat, ylensivät itsensä jumaliksi itselleen, eikä Jumala ollut enää pelottava, kaukainen kysymysmerkki, vaan protuleirin vähäilyinen aikuinen, joka halusi puhua, höpöttää, spekuloida, jutella mukavia telkkarista, tunteista, päihhteistä, toimistotyön raskaudesta, se-se-se-seksistä, mistä nyt uskottomien kanssa jutellaan, ei ainakaan Jumalasta.

Seksi 2.0

Kun kirkonmiehet ja -naiset rakastuivat uuteen moderniin kuvaan itsestään, ne löysivät seksin niin kuin vuosisatojen saatossa monta kertaa aiemminkin, sellainen on niiden mieli, seksi seksi seksi, eikä niitä siitä voi syyttääkään, kun hieman häiriintynyt on ollut Jumalankin seksisuhde. Mooseksen kirjan mukaan Jumalaa ovat eniten vituttaneet uskottomuus, naisen ja eläimen välisen seksisuhteen mahdollisuus sekä naiminen kuu-kautisten aikana, jolloin molemmat aktin osapuolet ”hävitettäköön kansastansa”.

Uskon historia ei tunne moniakaan räppäri- ja rietastelijoiden vainoja, sen sijaan homoseksuaalisuus on ollut uskon miehille aina monitahoinen ongelma, kun Uusi testamenttikin perustuu kahdentoista miehen homososiaaliseen rakkauteen, ja apostoli Paavalin kirjallinen tuotanto oli parhaimmillaan kokoelma opetustekstejä siitä, miten omalle homoseksuaalisuudelle rakennetaan kaappi, jossa raivota muiden homoudesta.

Vaikka homoseksuaalisuuden sairausluokitus poistettiin Suomessa vuonna 1981, pidettiin sitä vielä pitkään sen jälkeen sairautena ja syntinä. Jumalan miehiä se ei häirinnyt. He eivät tehneet mitään puolustaakseen yleisiin vessoihin ja porttikonkeihin piiloutuneita,

vaan ajoivat niitä syvemmälle varjoihin Homo-Paavalia siteeraten. Kun ajat viimein 2000-luvun edetessä alkoivat vapautua, läntinen maailma suhtautui hetken homoihin kuin normaaleihin ihmisiin, kunnes niistä otettiin kaikki irti muokkaamalla ne tanssiviksi ilon ja kapitalismin lähettiläiksi, jotka olivat petoja sängyn sijasta vaatekaapissa, sisustuksessa, kampaamossa ja keittiössä, *mikä sun bouillabaissen salaisuus on, se että sä oot homo?*

Homot, iloiset, ihanat, suussa sulavat homot! Kirkkoissa laskettiin kateellisina Pride-kulkueiden osallistujamääriä ja alettiin seurakunta kerrallaan ottaa tanssiasiaseleita kohti homodiskoa. Homouden kautta kirkko keksi keinon nousta urbaanien laiskureiden suosioon, kunhan uskosta ensin poistetaan Jumala ja homoseksuaalisuudesta seksuaalisuus.

Fassbinderin Querelle-elokuvan mykät ja hädintuskin lukutaitoiset, toisiaan sivukujilla jyyystävät miehet saivat unohtua, kun kirkko lyöttäytyi median ja markkinoiden kanssa luomaan uutta homokuvaa, jossa Jumala oli anaaliseksiin sijasta luonut poskisuudelman. Uuden ajan homoseksuaalisuudessa ei perseitä jyysetetty, homoilu tarkoitti kahta kaunosielua silittelemässä yhdellä kädellä toisiaan, eikä sillä toisella kädellä runkattu, vaan siinä pidettiin *kirjaa*, ihanan Mohamed

Mbougat Sarrin ihanaa romaania Miesten syvimät salaisuudet.

Kiiltokuvan ulkopuolelta hyväksyttiin vain Tom of Finlandin jättikyvillä varustetut homomiehet, koska ne olivat paitsi *maailman tunnetuimpia suomalaisia*, myös sen tason karikatyyrejä, että *ei tommosia oo olemassakaan*, ainakaan maailmassa, jossa ei ole Grindriä, vähemmistön sisäistä syrjintää, *no fats no femmes no asians*, metamfetamiinia, poppersia, mitään niistä ei edes tarvita bouillabaissen valmistuksessa.

Hyviä ihmisiä, hyvä meininki! Ei mennyt kuin tuhansia vuosia, että homoja alettiin pitää ihmisinä, ja tällaisten itseäänselvyyksien tajuamisesta ja ääneen julistamisesta tuli yhä useammalle kirkonmiehelle sellainen olo, että WHOAAAAH, tällaista on olla uusi, tunteva, välittävä, kaiken hyväksyvä minä, minä, minä, ja niin jatkui kirkon matka homodiskon portaita alas, alas, alas.

Hiippakunnan piispa 2.0

Nykyinen Helsingin hiippakunnan piispa Teemu Laajasalo on uurtanut useampiakin uria kirkon uusiin kasvoihin. Jo vuonna 1997 Laajasalo kirjoitti teo-

logiseen tiedekuntaan pro gradunsa ”itsetyydytyksestä seksuaaliseettisenä kysymyksenä”, herra mun muna.

Jokin jäi gradun jälkeen Laajasalon nivusia hier-
tämään, ja seuraavana vuonna Laajasalo vemp-
pasi kasvatustieteelliseen tiedekuntaan laudaturtyön ”sek-
suaalisuuden käsittelystä uskonnon ja psykologian oppi-
kirjoissa”. Vuonna 1999 Laajasalo yritti ryhdistäytyä,
aikuistuvan papin elämässä on oltava muutakin kuin
masturbaatio koulukirjojen ääressä, mutta Laajasalo
epäonnistui ja ruiskautti vuonna 2001 kasvatustieteel-
liseen tiedekuntaan väitöskirjan ”seksuaalisuuden käsit-
telystä lukion oppikirjoissa”.

Kun Laajasalo oli viimein opiskellut seksistä kai-
ken tarvittavan, Laajasalo löysi seuraavan Jumalansa.
Se ilmestyi Laajasalolle taivaalta ropisevan rahan muo-
dossa, ja Laajasalo alkoi Jeesuksen esimerkkiä seuraten
yrittäjäksi.

Laajasalon yritystoiminta on sotkuinen kuin Laaja-
salon tumputtava mieli. Laajasalo perusti yrityksiä, teki
voittoa, *anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen lei-
pämme*, velkaa, lainasi rahaa itselleen, *ja anna meille syntimme
anteeksi*, oli itsensä suuri velkoja, jätti veroja maksamatta,
jokapäiväinen leipämme, laiminlöi ilmoitusvelvollisuutensa,
otti yritykseltään lainvastaisia lainoja, *syntimme anteeksi*,
antoi viranomaisille valheellisia tietoa yritystensä tulok-

sista, *leipämme*, laiminlöi tilintarkastuksen, *anteeksi*, sai sakot törkeästä tuottamuksellisesta kirjanpitorikoksesta, *anteeksi* ja Jeesuksen esimerkin innoittamana aneli tuomion alentamista, *anna, anna*, koska julkisuus oli ollut piispalle sen verran rankkaa, *hallelujah!*

Julkisuus, Taivas maan päällä! Laajasaloakin alkoi julkisuus kiinnostaa, mutta ei sillä tavalla, että Suomen Kuvalehdestä terve, kävisikö haastattelu, teemme juttua taloushallinnastasi ja paisuttelemastasi ansioluettelosta, vaan sillä tavalla, että masturboinnilla uransa aloittanut Laajasalo koki Jumalan johdattavan hänet tv-ruutuuihin jonkun toisen raukan masturbointikohteeksi.

Kirkon nykytilan ja modernin pyhän kolminaisuuden voi kiteyttää sanoihin seksi, raha, minä. Teemu Laajasalon uusi jumala oli seksin ja rahan jälkeen Laajasalon Teemu.

Jumala-Teemulle eivät enää kelvanneet katsojien vieroksumat asiaohjelmat. Teemu halusi horjua Jeesuksen sijasta Jope Ruonansuun jalanjäljissä ja keskittyi esiintymään suosituissa viihdeohjelmissa, kuten Yle-Leaksissa ja Hyvissä ja huonoissa uutisissa, sillä toisin kuin Raamatussa väitetään, ei Jumalan olemus ole salattu, vaan ”nokkela sanaseppo”.

Tv-ruudussa Jumalan hassuttelunsa taakse piilottanut Laajasalo onnistui muokkaamaan sekä omaa että

SINÄ RIITÄT on sukupolvet ylittävä yksinpuhelu, jossa Jyrki Lehtola ja Tuija Siltamäki tavoittelevat tarkkanäköistä analyysia ja päätyvät huonoon huumoriin. Yhdessä kirjoitetuissa esseissä ratkaistaan kirkon kriisi, suoritetaan maalaistyrkyn ruumiinavaus, muistellaan median kulta-aikoja ja todistetaan, että lukeminen ei todellakaan kannata aina.

Kun nykyaikana vanha mies yrittää hyötyä nuoresta naisesta ja nuori nainen vanhasta miehestä, ei lopputuloksena ole kansallinen skandaali tai Spede Pasasen tv-tuotanto, vaan jotain surullisempaa – esseekokoelma.

ISBN 978-952-388-191-4

KL 84.2

Graafinen suunnittelu: Joel Melasniemi

www.siltalapublishing.fi